

Nr 60.

Ankom till riksdagens kansli den 9 april 1943 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare utgifter å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43, i vad propositionen avser utrikesdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

Driftbudgeten.

Tredje huvudtiteln.

1:o) **Svenska röda korsdelegater i Grekland.** I propositionen nr 163 har Kungl. Maj:t (bilaga 1, punkt 1, sid. 3 och 4 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för den 5 mars 1943) föreslagit riksdagen att till Svenska röda korsdelegater i Grekland å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

Såsom i föreskriven ordning för riksdagen anmäls, har, meddelar t. f. departementschefen, Kungl. Maj:t enligt beslut den 18 juli 1942 anvisat, att utgå från anslaget för oförutsedda utgifter, ett belopp av 100,000 kronor för bestridande av kostnaderna för svenska röda korsdelegater för handhavande av hjälpen till Greklands befolkning. Därvid anförde departementschefen, bland annat, följande.

För åtskillig tid sedan tog överstyrelsen för Svenska röda korset ett initiativ, som åsyftade organiserandet av en omfattande internationell hjälpaktion till förmån för det hungrande grekiska folket. Redan dessförinnan hade den Internationella röda korskommittén i Genève igångsatt hjälpverksamhet i Grekland. Åtskilliga spannmålslaster hava under de senaste månaderna kunnat på svenska kölar föras till Grekland från Lissabon och Haifa. Av medel, som insamlats i Sverige, har ett belopp av omkring 75,000 kronor använts för läke- och livsmedelssändningar härifrån.

Genom förhandlingar, som av utrikesdepartementet förts med vederbörande regeringar och varvid såväl Svenska röda korset som den Internationella röda korskommittén i Genève medverkat, har i dagarna enighet nåtts om genomförandet av en stor hjälpaktion, byggd på följande huvudprinciper. Åtta av överstyrelsen för Svenska röda korset förhyrda svenska fartyg, vilka legat upplagda i Göteborg, tagas i anspråk för transporter av spannmål och eventuellt även andra livsmedel till Grekland från transoceanaländer. De första tre fartygen hava lämnat Göteborg den 14 juli och de andra

avgå senare i syfte att säkerställa en månatlig import till Grekland av 15,000 ton spannmål. För mottagandet och fördelningen av spannmålen, som jämte andra tillgängliga livsmedel beräknas förslå till den grekiska befolkningens hjälpliga försörjning, organiseras i Athen under medverkan av den Internationella röda korskommittén en delegation, bestående av svenska och schweiziska röda korsdelegater under svenskt ordförandeskap. Som allmänt godtagen förutsättning gäller, att alla i Grekland producerade livsmedel skola konsumeras inom landet eller exporteras mot fullvärdig kompensation av andra livsmedel.

Vidare inhämtas av propositionen följande.

En blandad svensk-schweizisk kommission under svenskt ordförandeskap har upprättats i Athen. Kommissionen anlände till Athen i slutet av augusti förlidet år, och ungefär samtidigt inträffade de första spannmålslasterna från Canada till Grekland. Distributionen av den införda spannmålen ombesörjes av kommissionen, vilken har över 500 personer anställda i sin tjänst. Sveriges chargé d'affaires i Sofia och Athen har erhållit svenska regeringens uppdrag att övervaka uppfyllandet av de åtaganden, som från svensk sida gjorts till de intresserade regeringarna på bägge sidor i stormaktskriget.

De amerikanska och brittiska regeringarna utfäste sig ursprungligen att månatligen ställa 15,000 ton spannmål till förfogande för skeppning till Grekland. Sedermera hava de förklarat sig skola därutöver sända 3,000 ton torkade grönsaker och ett mindre parti torrmjök i månaden. Hittills hava 104,600 ton vete, 11,425 ton torkade grönsaker ävensom torrmjök och medicamenter fraktats till Grekland med de svenska fartygen. Av rapporter från kommissionen framgår, att distributionen av de till Grekland från Canada införda livsmedlen kunnat ske på ett tillfredsställande sätt. Kommissionen har övertagit ansvaret för brödförsörjningen i Athen och Pireus och har även i begränsad utsträckning kunnat sända mjöl till landsorten.

För närvarande förberedes i samförstånd med de intresserade regeringarna en utvidgning av hjälpverksamheten till att omfatta av denna hittills icke berörda delar av den grekiska landsorten, såväl på fastlandet som på öarna. Detta nödvändiggör en ökning av antalet i Grekland verksamma svenska röda korsdelegater. Denna utvidgning av hjälpverksamheten medför, att de medel, vilka av Kungl. Maj:t anvisats för bestridandet av kostnaderna för de svenska röda korsdelegaterna, kunna beräknas bliva förbrukade inom en nära framtid.

Utskottet.

Såsom t. f. departementschefen framhållit förberedes för närvarande en utvidgning av den för Greklands befolkning pågående hjälpverksamheten, vilket nödvändiggör en ökning av antalet i Grekland verksamma svenska rödakorsdelegater. För ändamålet erfordras, utöver ett av Kungl. Maj:t tidigare härför anvisat belopp av 100,000 kronor, ytterligare 150,000 kronor, vilket sistnämnda belopp utskottet tillstyrker riksdagen att anvisa.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Svenska röda korsdelegater i Grekland* å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

Kapitalbudgeten.

Statens allmänna fastighetsfond.

2:o) **Anordnande av skyddsrum i beskickningsfastigheten i Berlin.** I propositionen nr 163 har Kungl. Maj:t (bilaga 8, punkt 1, sid. 43 och 44 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för den 5 mars 1943) föreslagit riksdagen att till Anordnande av skyddsrum i beskickningsfastigheten i Berlin å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 210,000 kronor.

För närvarande förfogar beskickningen i Berlin över ett provisoriskt skyddsrum, vilket icke längre erbjuder tillräcklig säkerhet för beskickningspersonalen. Åtgärder hava därför måst vidtagas för att bereda den vid beskickningen tjänstgörande personalen ävensom de i övrigt i beskickningsfastigheterna bosatta personerna tillräckligt skydd mot luftkrigföringens risker. I detta syfte har, sedan genom byggnadsstyrelsens försorg förslag utarbetats till utbyggnad av det provisoriska skyddsrummet till ett skyddsrum av så betryggande konstruktion som möjligt, Kungl. Maj:t den 15 sistlidne januari uppdragit åt styrelsen att igångsätta ifrågavarande byggnadsarbeten ävensom medgivit, att uppstående kostnader må bestridas från det å förskottsstat för försvarsväsendet för budgetåret 1942/43 under fonden för förslag till statsverket uppförda förskottsanslaget till försvarsberedskapens stärkande i allmänhet. Dessa arbeten, vilka på grund av rådande förhållanden måste till betydande del utföras med svensk arbetskraft och svensk materiel, beräknas medföra en kostnad för statsverket av 207,500 kronor. Frågan om täckning av denna utgift synes t. f. departementschefen nu böra underställas riksdagen. Med hänsyn till svårigheten att exakt beräkna storleken av dessa byggnadskostnader har t. f. departementschefen förordat, att ett till 210,000 kronor avrundat reservationsanslag för ändamålet äskas av riksdagen.

Kungl. Maj:ts förslag, som innebär anvisande av medel för täckning av vissa med utbyggnaden av det provisoriska skyddsrummet i beskickningsfastigheten i Berlin förenade utgifter, tillstyrkes av utskottet.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Anordnande av skyddsrum i beskickningsfastigheten i Berlin* å tilläggsstat till riksstaten för bud-

Statsutskottets utlåtande nr 60.

getåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 210,000 kronor.

Stockholm den 9 april 1943.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 61.
